
[p1]

Mijn [*achtbare*] Heer

[*Dokter Heelkunde*] Depoorter Hendrik

n° 155, in de blijde-inkomst-str.

te Leuven

[p2]

I. Zoo gij pleegt te eten, zoo zult gij plegen te arbeiden.¹

Een arbeider die niet genoeg en eet verleeft

het zijn hoofdgeld insteê van zijn kroozen te verleven.

Goede magen

kunnen vele dragen;

doch, ware een' mage nog zoo goed,

onwijs bedrijf helpt ze kranken doet.

II. Het bloed is de metsers, de metssteen zijn

het eiwitvoedsel, deswegen:

Zuivel, melk en boongekooksel

zijn de grond van zuiver bloed,

maken roodgeverfde kaken,

.....

1 Hendrik Depoorter vroeg aan Guido Gezelle om de Duitse spreuken verzameld door Friedrich Ebersold te vertalen, wat resulteerde in De tien geboden van eene gezonde en verstandige voeding.

krachtig lijf en kloeken moed.

III. 't Groot geld en geeft de groote voedzaamheid niet want,

Havermeel en zuivel miek onze ouders

stalen arm- en heldenmoed behouders.

IV. Ge 'n leeft niet bij 't gene dat gij eet, maar bij 't gene dat gij van uw eten verteert; daarom:

Kookt te mate; en knabbelt klein,

wilt gij mark in pijp en been;

mond en kweern²

Zijn half 't verteren.

..... [p3]

V. Noch te koud noch te heet aan zult gij eten of drinken, want,

Heete drank en heete brokken

hebben menig tand getrokken;

Al te koud entwat genieten

is 't vergif in 't lichaam gieten.

VI. Houdt eenen wisselgang in uwe eetmalen, want,

Altijd een en 't zelve knagen

doet in 't end de magen tragen;

weze 't wild of weze 't visch,

.....

2 L.L. De Bo, Westvlaamsch idioticon. Brugge: Gailliard, 1873, dl.2, p.1132: "Kweerne is eene Handmolen".

altijd 't zelve ondeugend is.

VII. Vermijdt al 't geen te sterk gezouten, gepeperd of anderszins gekruid is:

Wilt gij teren lange en wel

kruidt en zout, maar nooit te fel.

VIII. Het eten slacht het bouwen; het morgenmaal moet als grondslag³ vast en kloek, het avondmaal⁴ in tegendeel, als bovenkappe, licht en gering zijn, dus:

's Morgens, vol en kleen gelag,

meer te midden van den dag;

's avonds minst van al vermag.

..... [p4]

IX. Voetzame hoofdgetijen doen

dat men de tusschengetijen kan missen,

immers,

de mage slacht een knecht vol vlijt,

die rusten moet, is 't rustens tijd.

X. Kaffee, wijn en bier en zijn geen zaken die voedsel maar die wellust en

genoegte geven, daarom,

Laat brandgeest, bier en⁵ wijn vrij staan:

't zal zonder deze drie wel gaan;

.....

3 In Verzameld dichtwerk: 'grondslag'

4 In het Verzameld dichtwerk: 'avendmaal'.

5 Guido Gezelle voegt een schuine streep toe in de tekst om aan te tonen dat 'bier' en 'en' niet aan elkaar geschreven zijn.

maar koopt al dat tot vleesch beklijft,

en 't bloed gezond deur 't herte drijft;

daarbij, wanneer gij eten gaat,

den Heer te bidden nooit en laat!

Heer & vriend,

'k zou 't moeten uitschrijven maar 'k en hebbe den tijd niet; 'K en hebbe geen afschrift, dus verzoeke afschrift
of afdruk⁶ terug, als 't u belijft

Ben [*ulieden*] zeer [*toegenegen*]

Guido Gezelle

.....

6 De proefdruk volgt drie vier maanden later in een [brief van H. Depoorter aan G. Gezelle](#).

Briefbeschrijving

Verzender	Gezelle, Guido
Ontvanger	Depoorter, Hendrik
Verzendingsdatum	[01/10/1891]
Verzendingsplaats	Kortrijk (Kortrijk)
Annotatie	Datum en plaats gereconstrueerd op basis van de poststempel; fotokopie in Gezellearchief; locatie origineel: brief is in privé-bezit.
Annotatie	Datum en plaats gereconstrueerd op basis van de poststempel; fotokopie in Gezellearchief; locatie origineel: brief is in privé-bezit.
Gepubliceerd in	dl. VIII, p.302-304

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	1 dubbel vel, 207 mm x 134 mm papier, wit, rechthoekig geruit papiersoort: 2 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Vormelijke bijzonderheden	briefomslag bewaard, met adres, postzegel afgestempeld

Bewaargegevens

Bewaarplaats	Privébezit
ID Gezellearchief	12834-3; Privé-bezit
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.25435

Inhoud

Incipit	'k zou 't moeten uitschrijven
Samenvatting	bevat Duitse spreuken samengebracht door Friedrich Ebersold en vertaald in het Nederlands door Guido Gezelle op vraag van Hendrik Depoorter (aanvraag zie brief van 30/09/1891 nr.6463); Gezelle heeft geen kopie en vraagt afschrift of afdruk terug
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	[01/10/1891], Kortrijk, Guido Gezelle aan Hendrik Depoorter
Editeur	Stefaan Maes
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2025

Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
